

ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTRKA

MĚSÍČNÍ BULLETIN

2026

Energetika > EU 03

Z obsahu:

- Opatření v době energetické krize
- Posilování role jaderné energie
- Akt o akcelérátoru průmyslu

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

prezidenti a premiéři členských zemí EU se na březnové Evropské radě v Bruselu zabývali bezpečnostní situací, kterou nadále ovlivňují probíhající konflikty na Ukrajině a Blízkém východě, a také jejich dopady na konkurenceschopnost EU. Konflikt v Perském zálivu má v současnosti přímý vliv na ceny energií. Vedoucí představitelé EU se shodli, že opatření reagující na nárůst cen dovážených fosilních paliv by měla být cílená a dočasná. Jedním z klíčových bodů jednání ve vztahu k udržení konkurenceschopnosti evropského průmyslu byla diskuse o revizi EU ETS. Deset členských států, včetně České republiky, požaduje naléhavou úpravu pravidel pro stanovování cen uhlíku. V dopise zaslaném Evropské komisi (EK) mj. apelují na zachování bezplatných povolenek i v období po roce 2028 a urychlení předložení revize EU ETS již na květen, protože současné nastavení nadměrně zatěžuje evropský průmysl. Na pařížském Nuclear Energy Summitu předsedkyně EK uvedla, že ústup Evropy v uplynulých letech od jaderné energetiky byl strategickou chybou, protože jádro představuje dostupný, spolehlivý a nízkemisní zdroj energie. Zdůraznila, že jaderná energie, spolu s volatilními obnovitelnými zdroji, doplněnými o systémy skladování, flexibilitu a moderní přenosovou a distribuční infrastrukturu, by měla tvořit základ energetického systému EU, který zajistí čistou, bezpečnou a cenově dostupnou elektřinu. Zároveň představila novou Evropskou strategii pro malé modulární reaktory (SMR). I přes skutečnost, že jde o první nelegislativní dokument EK, který se věnuje podpoře SMR, neobsahuje konkrétní kroky, jakými chce EK docílit prvního reaktoru v 30. letech. Rovněž navržená výše finanční podpory tohoto odvětví je s ohledem na požadovanou výši potřebných investic zcela nedostatečná. V březnu EK rovněž představila návrh nařízení o akcelérátoru průmyslu s cílem posílit konkurenceschopnost evropského průmyslu a ochránit strategická odvětví. Pod označením „Vyrobeno v Evropě“ návrh zavádí dodatečná necenová kritéria pro veřejné zakázky a poskytování veřejného financování v automobilovém průmyslu, energeticky náročných sektorech a v oblasti čistých technologií. Nabízená řešení v podobě požadavků na unijní původ a nízkouhlíkové produkty však zároveň přináší řadu rizik, zejména možné omezení konkurence a nedostatek materiálů, komponent a technologií na evropském trhu. Návrh nařízení navíc umožňuje EK později široce měnit klíčové parametry a metodiky prostřednictvím delegovaných aktů, přičemž některá kritéria a podmínky nejsou nyní zatím zcela jasně definovány.

Příjemné čtení přeje,

Zuzana Krejčířiková

ČEZ, a. s. Public Affairs,
Duhová 2/1444, Praha, 140 53
publicaffairs@cez.cz

Zuzana Krejčířiková, ředitelka útvaru Public Affairs |
Eva Boudová | Aleš Hilčer | Lucie Horová |
Michal Jedlička | Jaroslav Malsá | Tomáš Pírk |
Karolína Ryšavá | Josef Ševčík | David Števík |

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a
bezplatně.

Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto bulletinu. Public affairs neručí za správnost a úplnost informací. | Obrázky použité v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise, Evropské rady, Evropského parlamentu a serverů Pixabay.com, Pexels.com, Freeimages.com, či vytvořeny za pomoci umělé inteligence BING AI.

**ENERGETICKÁ
POLITIKA EU**

**ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ****EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI****PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU****O ČEM SE MLUVÍ****UDÁLO SE V BRUSELU****FAQ**

**OPATŘENÍ V DOBĚ
ENERGETICKÉ KRIZE**

OPATŘENÍ V DOBĚ ENERGETICKÉ KRIZE

Prezidenti a premiéři členských zemí EU se dne 19. března sešli v Bruselu na jednání Evropské rady. Hlavním tématem byla bezpečnostní situace, kterou nadále ovlivňují probíhající konflikty na Ukrajině a na Blízkém východě. Právě tamní konflikt má v současnosti přímý dopad na ceny energií, což zvyšuje tlak na evropské domácnosti i podniky. V tomto kontextu se vedoucí představitelé EU věnovali také otázkám konkurenceschopnosti a posílení jednotného trhu, přičemž jedním z klíčových bodů byla diskuse o tom, jak zajistit dostupné ceny energie pro domácnosti a podniky.

Evropští lídři potvrdili, že transformace energetiky zůstává nejúčinnější strategií pro posílení strategické autonomie a pro

strukturální snižování cen energie. V **závěrech** Evropské rady uvedli, že zavádění a integrace obnovitelných a nízkouhlíkových zdrojů energie, včetně rozvoje kapacit pro ukládání energie, představují cestu ke snížení závislosti na nestabilním trhu s fosilními palivy.

Současně se shodli, že v krátkodobém horizontu jsou nezbytná cílená a dočasná opatření. Vyzvali proto Evropskou komisi, aby neprodleně předložila soubor kroků reagujících na prudký nárůst cen dovážených fosilních paliv. Předsedkyně Komise Ursula von der Leyen **nastínila** postup založený na čtyřech hlavních složkách ovlivňujících finální cenu elektřiny. První z nich jsou náklady na energii, které mohou členské státy kompenzovat prostřednictvím státní podpory. V této souvislosti Komise chystá příslušný návrh. Druhou složku tvoří síťové poplatky, pro které Komise připravuje legislativní návrh zaměřený na efektivnější využívání síťové infrastruktury. Třetí složkou jsou daňová opatření, přičemž Komise doporučuje, aby členské státy zavedly nižší daňové sazby na elektřinu a zajistily, že nebude zdaněna více než fosilní paliva. Čtvrtým prvkem je stanovování cen uhlíku.

V tomto bodě se diskuse soustředila na

přezkum systému obchodování s emisními povolenkami (EU ETS), který má Komise předložit do července 2026. Právě revize systému EU ETS byla jedním z klíčových témat pro Českou republiku, jak udržet konkurenceschopnost evropského průmyslu a diskuse k tomuto bodu byla velmi intenzivní. Česká republika společně s Itálií, Rakouskem, Polskem, Maďarskem a Slovenskem prosazovala zásadní úpravy systému EU ETS v podobě zastropování ceny emisní povolenky, vyjmutí energeticky náročného průmyslu, či dokonce dočasného pozastavení celého systému obchodování. Naopak ostatní členské státy v této otázce zastávají spíše konzervativní pozice. Podporují zachování hlavních principů EU ETS jako klíčového tržního nástroje dekarbonizace. Nicméně souhlasí, že plánovaná revize musí zajistit dílčí úpravy ke snížení cenové volatility emisní povolenky a nastavit racionální tempo dekarbonizace v období po roce 2030.

Předsedkyně Komise potvrdila, že EU ETS potřebuje modernizaci i větší flexibilitu. Přezkum proto zahrne realističtější trajektorii postupného útlumu bezplatných povolenek pro průmysl po roce 2034. Zároveň oznámila, že

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

OPATŘENÍ V DOBĚ
ENERGETICKÉ KRIZE

Komise v následujících dnech představí aktualizaci kritérií pro bezplatné přidělování povolenek a navrhne cílené změny ve fungování rezervy tržní stability (MSR), které mají přispět právě ke snížení cenové volatility.

Von der Leyen rovněž představila koncepci tzv. „investiční podpory ETS“ – mechanismu s rozpočtem 30 miliard eur, který má být financován 400 miliony emisních povolenek. Tyto prostředky mají urychlit dekarbonizační projekty, přičemž zdůraznila nutnost zajistit solidaritu pro státy s nižšími příjmy.

Příští Evropská rada, která je plánovaná na červen letošního roku, se bude dále věnovat probíraným otázkám.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

POSILOVÁNÍ ROLE
JADERNÉ ENERGIE

POSILOVÁNÍ ROLE JADERNÉ ENERGIE

Jaderná energie se v kontextu energetické bezpečnosti a klimatických závazků EU znovu prosazuje jako důležitá součást evropského energetického mixu. V březnu Evropská komise zveřejnila Strategii pro malé modulární reaktory a ilustrativní program pro jadernou energii. V těchto dokumentech hodnotí jádro jako nezbytný stabilní zdroj, který doplňuje obnovitelné zdroje, přispívá k dekarbonizaci a posiluje energetickou nezávislost EU.

Podíl jaderné energie na výrobě elektřiny se v posledních desetiletích významně snížil. Zatímco v roce 1990 tvořila jaderná energetika přibližně třetinu evropské produkce elektřiny, dnes je to už jen kolem 15 %. Předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyen na pařížském summitu o jaderné energii nad tímto vývojem vyjádřila politování. Rozhodnutí omezit

podíl jádra v evropském energetickém mixu označila za strategickou chybu. Zdůraznila, že nejúčinnější energetický systém, schopný zajistit čistou a cenově dostupnou elektřinu, stojí na kombinaci jaderné energie a obnovitelných zdrojů, doplněných o systémy skladování, flexibilitu a moderní přenosovou a distribuční infrastrukturu. Právě tato kombinace může podle ní posílit energetickou nezávislost a bezpečnost dodávek v Evropě, která sama není významným producentem ropy, ani plynu.

S cílem podpořit rozvoj nových jaderných technologií zveřejnila Komise dne 10. března Evropskou strategii pro malé modulární reaktory. Dokument předpokládá, že první malé modulární reaktory (SMR) budou na evropský trh uvedeny nejpozději na začátku 30. let, a to i s ohledem na pokrok ve vývoji ve Spojených státech a Číně. Odhady zároveň uvádějí, že do roku 2050 by mohla celková evropská kapacita SMR dosáhnout 17 až 53 GW.

Malé modulární reaktory představují zařízení menší velikosti a výkonu oproti tradičním reaktorům. Jejich modulární konstrukce umožňuje výrobu v továrním prostředí a následnou přepravu na místo instalace. SMR zahrnují lehkovodní technologie, pokročilé

modulární reaktory (Advanced Modular Reactors – AMR), které využívají inovativní koncepty IV generace, a také mikroreaktory s výkonem pod 10 MW, které mají dlouhé cykly výměny paliva a lze je přepravovat.

Strategie vychází z předpokladu, že všechny SMR budou založeny na západních technologiích a budou používat palivo vyráběné buď v EU, nebo v partnerských zemích. Tyto reaktory poskytnou spolehlivý zdroj čisté elektřiny i dekarbonizovaného tepla, a to jak pro městské aglomerace, tak pro odvětví náročná na snižování emisí.

Komise podporuje úzkou spolupráci v oblasti regulace. Pro zainteresované státy navrhuje vytvoření „koalice SMR“, která by usnadnila jejich zavádění. V rámci spolupráce by státy např. mohly sladit své licenční postupy nebo vzájemně uznávat rozhodnutí regulačních orgánů.

Společně se strategií Komise zveřejnila také ilustrativní program pro jadernou energii (Nuclear Illustrative Programme – PINC), který přináší přehled investičních potřeb v této oblasti. Dokument v základním scénáři předpokládá, že k dosažení stanovených ambicí bude do roku 2050 zapotřebí investic

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

POSILOVÁNÍ ROLE
JADERNÉ ENERGIE

v celkové výši 241 miliard eur. Tyto prostředky mají pokrýt výstavbu nových velkých reaktorů (205 miliard eur) a prodloužení životnosti stávajících zařízení (36 miliard eur). Další investice však budou nutné pro realizaci plánů na zavádění SMR.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

PODNIKOVÝ RÁMEC
EU INC.

PODNIKOVÝ RÁMEC EU INC.

Dne 18. března představila Evropská komise návrh právního rámce pro společnosti EU Inc. Toto nařízení má vytvořit základ nově vznikajícího 28. režimu. Podnikatelé tak získají možnost zvolit si alternativu k národním systémům. Cílem je odstranit roztržičnost způsobenou existencí 27 právních rámců s více než 60 právními formami společností.

Legislativní rámec EU Inc. přináší řadu opatření, která mají podnikání v EU učinit jednodušší, levnější a přístupnější. Firmu bude možné založit do 48 hodin, a to za méně než 100 eur. Proces bude plně digitální, včetně identifikace a přidělení DIČ a čísla DPH. EU Inc. zavede přístup „předlož jednou“ – podniky budou poskytovat své informace prostřednictvím jednotného rozhraní propojeného s národními rejstříky. V dalších krocích pak Komise plánuje vytvoření centrálního unijního rejstříku. Všechny firemní procesy – od založení, přes vlastní

fungování až po likvidaci – budou fungovat online. V případě neúspěchu budou mít startupy přístup ke zjednodušeným insolvenčním a likvidačním řízením, aby mohly rychle a levně restartovat podnikání.

Nový rámec také odstraní některé zastaralé formality, digitalizuje převody akcií a umožní členským státům otevírat firmám EU Inc. cestu na kapitálové trhy. Zruší se také povinné zapojení zprostředkovatelů při některých transakcích.

Firmy si budou moci zvolit členský stát, kde budou mít sídlo, s plným přístupem na jednotný trh. Návrh zároveň obsahuje černou listinu nežádoucích praktik, aby byla zajištěna rovnost mezi podniky EU Inc. a společnostmi založenými podle vnitrostátního práva. Návrh přitom nenarušuje pracovněprávní či sociální legislativu členských států. Společnosti EU Inc. se budou řídit stejnými standardy jako jakýkoli výlučně národní podnik.

Návrh nařízení nyní projde řádným legislativním procesem v Evropském parlamentu a Radě. Komise zdůrazňuje, že udělá vše pro to, aby byla legislativa přijata nejpozději do konce roku 2026.

Komise kromě samotného nařízení představila

také širší rámec iniciativ, které mají dokončit 28. režim v dalších oblastech politiky. **Sdělení** navrhuje maximální digitalizaci interakcí mezi podniky a veřejnými orgány, včetně evropské podnikové peněženky. Členským státům Komise navrhuje, aby zvážily vytvoření specializovaných soudních komor pro spory týkající se EU Inc. Komise dále prozkoumá možnost umožnit 100 % přeshraniční práci na dálku a předloží balíček opatření v oblasti spravedlivé pracovní mobility. Komise rovněž připomíná své návrhy v oblasti zdanění, včetně iniciativy BEFIT, jež má vytvořit jednotný rámec pro korporátní daně v celé EU.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI**PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU**

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

AKT O AKCELERÁTORU
PRŮMYSLU

AKT O AKCELERÁTORU PRŮMYSLU

Evropská komise dne 4. března představila návrh nařízení o akcelátoru průmyslu (Industrial Accelerator Act – IAA), který má za cíl posílit konkurenceschopnost evropského průmyslu, ochránit strategická odvětví, urychlit proces dekarbonizace, podpořit výrobu v EU a současně zachovat otevřenost vůči obchodním partnerům. Snaha o vyvážení a sladění těchto ambiciózních cílů vyvolala výrazné rozpory v názorech uvnitř kolegia komisařů, což vedlo k opakovanému odkládání zveřejnění návrhu.

Návrh IAA zavádí pod označením „Vyrobeno v Evropě“ konkrétní kritéria pro zadávání veřejných zakázek a poskytování veřejného financování v automobilovém průmyslu, energeticky náročných odvětvích a sektoru

čistých technologií. Tato kritéria jsou definovaná jak na úrovni jednotlivých sektorů, tak komponent. V praxi to znamená, že část technologií bude muset pocházet z EU či na základě recipročních kritérií ze třetích zemí, které mají s EU dohody o volném obchodu nebo celní unie.

Konkrétně návrh IAA například stanoví, že pro veřejné zakázky a poskytnutí veřejného financování na firemní vozový park elektromobilů musí být alespoň 70 % komponent (s výjimkou baterií) vyrobeno v EU, přičemž samotné baterie musí obsahovat alespoň tři komponenty pocházející z výroby v EU. V oblasti stavebních prací a infrastrukturních projektů je pak přidělení státní podpory podmíněno tím, že projekt využívá alespoň 25 % nízkouhlíkové oceli, 5 % nízkouhlíkového cementu z EU či 55 % nízkouhlíkového hliníku vyrobeného v EU.

Součástí návrhu je rovněž zpřísnění pravidel pro zahraniční investice přesahující 100 milionů eur, pokud pocházejí ze zemí ovládajících více než 40 % celosvětových výrobních kapacit v odvětvích elektrických vozidel, baterií, solární energie a kritických surovin – což se nejčastěji dotkne čínských společností. Nově navržené

podmínky mimo jiné určují, že zahraniční investor nesmí získat více než 49 % vlastnických podílů či hlasovacích práv; alespoň 50 % zaměstnanců musí pocházet z EU a minimálně 30 % vstupů pro výrobu musí být zajištěno z evropského hodnotového řetězce.

Za účelem zjednodušení povolovacích postupů Komise navrhuje zavedení digitálního „jednotného kontaktního místa“ a jednotného povolovacího procesu pro strategické průmyslové výrobní projekty. Členské státy by dále měly vymezit tzv. akcelerační zóny pro strategický průmysl, které umožní efektivnější koordinaci, podpoří čistou výrobu a usnadní investice do související energetické infrastruktury.

Hlavní pilíř návrhu – požadavek na unijní původ průmyslových výrobků – a míra jeho uplatňování ve výběrových řízeních, aukcích a při přidělování veřejné podpory je zároveň nejzásadnějším kritickým bodem celého legislativního návrhu. Jeho striktní plošné uplatňování by totiž mohlo paradoxně zapříčinit nedostatek dostupných materiálů, komponent a technologických celků na evropském trhu, kvůli vyloučení dodavatelů ze třetích zemí, zvýšení nákladů ve výběrových řízeních na klimaticky neutrální technologie,

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

AKT O AKCELERÁTORU
PRŮMYSLU

nárůst administrativy a ve svém důsledku paradoxně i znemožněním dosažení klimatických cílů EU.

Návrh nařízení nyní vstupuje do řádného legislativního procesu v Evropském parlamentu a Radě. Diskuse v Radě bude pravděpodobně velmi intenzivní, protože IAA představuje výrazný zásah do průmyslové, obchodní, investiční i klimatické politiky EU a členské státy k němu přistupují rozdílně podle své průmyslové struktury a míry otevřenosti vůči mezinárodnímu obchodu.

V Evropském parlamentu ve Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku byl hlavním zpravodajem pro vypracování pozice jmenován francouzský europoslanec Christophe Grudler z politické skupiny Renew Europe.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU**O ČEM SE MLUVÍ**

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

INVESTICE DO ČISTÉ
ENERGIECENOVĚ DOSTUPNÁ
ENERGIE

INVESTICE DO ČISTÉ ENERGIE

Evropská komise dne 10. března představila nelegislativní energetický balíček, jehož cílem je urychlit přechod k čisté energii a posílit energetickou bezpečnost členských států. Balíček se zaměřuje na mobilizaci soukromých investic, modernizaci energetické infrastruktury, podporu inovací a diverzifikaci energetického mixu, a zároveň usiluje o zajištění dostupných cen energií pro domácnosti a podniky. Součástí balíčku jsou Investiční strategie pro čistou energii, Evropská strategie pro malé modulární reaktory a sdělení Energetický balíček pro občany.

Investiční strategie pro čistou energii se soustředí na mobilizaci soukromého kapitálu v energetickém sektoru. Komise uvádí, že Evropa musí výrazně navýšit investice do energetické

transformace, přičemž samotné veřejné financování nebude k dosažení energetických a klimatických cílů postačovat. Klíčovou roli proto bude hrát právě soukromý kapitál. Podle odhadů bude do konce tohoto desetiletí nezbytné investovat do energetiky přibližně 660 miliard eur ročně, a to do oblasti výroby energie, zvyšování energetické účinnosti a modernizace elektrizačních soustav.

Hlavním poskytovatelem finančních prostředků na přechod k čisté a bezpečné energii zůstává skupina Evropské investiční banky (EIB). Ta plánuje v následujících třech letech uvolnit až 75 miliard eur prostřednictvím úvěrů, záruk, investic do dluhopisů či vlastního kapitálu.

Důležitým prvkem investiční strategie je posílení finanční stability provozovatelů elektrizačních soustav, kteří stojí před nutností rozsáhlé modernizace a rozšiřování infrastruktury. Nedostatek vlastního kapitálu má pomoci řešit Investiční fond pro strategickou infrastrukturu (SII), který bude fungovat jako kapitálová platforma pro společné investice s infrastrukturními fondy. EIB do něj poskytne kotevní kapitál až 500 milionů eur. Dalším nástrojem je připravovaný mechanismus sekuritizace provozovatelů, který má umožnit

transformaci budoucích regulovaných příjmů na okamžitou likviditu prostřednictvím podrozvahových finančních struktur.

Mobilizaci soukromého kapitálu mají doplnit také finanční prostředky z vnitrostátních rozpočtů a víceletého finančního rámce EU. Z evropských iniciativ jde zejména o Nástroj pro propojení Evropy – Energetika (CEF), Nástroj pro oživení a odolnost (RRF) a kapitoly REPowerEU. Komise však upozorňuje, že některé překážky nadále zpomalují tempo investic. Mezi ně patří zejména zdoluhavé povolovací postupy, roztržičnost trhů s rozdílnými pravidly a nedostatečné zohlednění systémové hodnoty investic do čisté energie, což snižuje jejich atraktivitu pro soukromé investory.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

INVESTICE DO ČISTÉ
ENERGIE

CENOVĚ DOSTUPNÁ
ENERGIE

CENOVĚ DOSTUPNÁ ENERGIE

V rámci energetického balíčku představila Evropská komise dne 10. března také Energetický balíček pro občany, jehož cílem je řešit cenovou dostupnost energií. Dokument obsahuje nezávazná opatření a doporučení, která mají snížit náklady na elektřinu pro domácnosti i podniky.

Komise vychází z předpokladu, že nejspolehlivější cestou k cenově dostupným, stabilním a bezpečným dodávkám energie je přechod na čisté zdroje, které si Evropská unie dokáže vyrábět sama. Zajištění cenové dostupnosti proto spojuje s postupným odklonem od fosilních paliv a podporou elektrifikace založené na čistých technologiích.

Významnou roli hrají síťové poplatky, daň a další vnitrostátní poplatky, které výrazně ovlivňují konečné ceny energií. Komise proto vyzývá členské státy k zavádění cílených

podídek – například ke snížení daní a poplatků z elektřiny na minimální úroveň povolené v EU, ke snižování síťových sazeb pro spotřebitele nebo k podpoře čistých a energeticky účinných technologií. Zároveň doporučuje, aby spotřebitelé měli možnost rychle a jednoduše získat nejvýhodnější nabídku a snadno měnit dodavatele. Komise stanoví technická pravidla, která zajistí, že změna bude možná do 24 hodin. Podporuje také rozvoj flexibilních maloobchodních smluv.

Pozornost je věnována i energetickým společnostem, jejichž instalovaná kapacita obnovitelných zdrojů by se měla do roku 2030 až zdesetinásobit. Komise v této souvislosti připraví pro členské státy pokyny, jak tento potenciál využít, a v roce 2027 přijme prováděcí nařízení o interoperabilitě údajů, aby bylo sdílení energie pro spotřebitele jednoduché a plně automatizované.

Komise se zaměřuje také na posílení důvěry spotřebitelů. Ve spolupráci s dodavateli, regulátory a spotřebitelskými organizacemi připraví nový „kodex služeb“, který má zlepšit kvalitu služeb, chránit zranitelné zákazníky a zabránit agresivním marketingovým praktikám. Kodex by měl fungovat jako značka

důvěry a nabídnout například rychlejší vyřizování stížností či poradenství ohledně nejvýhodnějších sazeb.

V neposlední řadě se dokument zaměřuje na účinné snižování energetické chudoby. Komise vyzývá členské státy k cílenějším politikám pro zranitelné domácnosti i k zajištění dostupnějšího přístupu ke strukturálním řešením, jako jsou renovace, které pomohou snížit spotřebu energie a stabilizovat náklady.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

EVROPA HLEDÁ
SOBĚSTAČNOST

EVROPA HLEDÁ SOBĚSTAČNOST

Na Energy Summitu pořádaném European Business Summits v Bruselu dne 4. března vystoupil komisař pro klima, nulové emise a čistý růst Wopke Hoekstra s otevřenou bilancí toho, kde Evropa stojí a co ji čeká. Rozhovor se nesl v duchu věcného sebezpytování: Evropa sice od roku 2022 dramaticky snížila závislost na ruském plynu, přesto dováží více než 50 % energie v podobě fosilních paliv, přičemž tento podíl se za dvě desetiletí klimatické politiky prakticky nezměnil. Ke stagnaci přibývá nová hrozba, tentokrát v oblasti čistých technologií, kde se závislost na Číně v solárních panelech, bateriích a kritických minerálech stává stejně nebezpečnou jako byla kdysi závislost na ruském plynu.

Ústředním tématem summitu byl ten den čerstvě publikovaný Industrial Accelerator Act (IAA). Evropská komise jej zveřejnila 4. března jako legislativní návrh nařízení, který má zvrátit dlouhodobý pokles podílu průmyslu na evropském HDP. Ten klesl ze 17 % v roce 2000 na dnešních zhruba 14 %, přičemž cílem IAA je dosáhnout do roku 2035 úrovně 20 %. Návrh stojí na třech pilířích: preferencích pro výrobky s označením Made in EU a nízkouhlíkový původ ve veřejném zadávání a podporových schématech, podmínkách pro velké zahraniční přímé investice ve strategických sektorech a zjednodušení povolování průmyslových projektů prostřednictvím jednotného digitálního místa. Mezi strategické sektory patří ocel, cement, hliník, automobilový průmysl a výroba technologií pro čistou energetiku včetně jaderných.

Hoekstra v rozhovoru vysvětloval, proč IAA vznikl a proč právě teď. Jako příklad zmínil solární průmysl, který Evropa prakticky ztratila v důsledku nerovné čínské konkurence financované státními dotacemi. Dnes pochází 80 až 85 % solárních panelů instalovaných v Evropě mimo EU. IAA má podle komisaře zajistit, aby evropské veřejné peníze putovaly k evropským výrobcům a aby případné

zahraniční investice do strategických sektorů přinášely reálný přínos, od přenosu technologií přes kvalitní pracovní místa až po lokální dodavatelské řetězce. Zároveň přiznal, že proces byl zdoluhavý, návrh byl třikrát odložen, a výsledek ještě není dokonalý, nicméně jde o zásadní krok správným směrem.

V diskusi se Hoekstra věnoval také bariérám pro inovace a financování. Zmínil, že z Innovation Fondu bylo přiděleno 7,1 miliardy eur, ale vyplaceno zatím pouze asi 5 %. Firmy přitom musí vynaložit průměrně 85 000 eur a 3 000 hodin práce jen na přípravu žádosti. Komisař tento stav uznal jako problematický a přislíbil větší ochotu riskovat a flexibilnější přístup k fondům. Jako strukturální překážku škálování evropských firem pak označil fragmentaci jednotného trhu: v USA 80 % firemního financování pochází z kapitálových trhů, v EU je poměr obrácený a dominuje bankovní financování, což brzdí rizikové investice do inovací.

K jaderné energetice se Hoekstra vyjádřil jednoznačně. Bez jádra podle něj nedokáže Evropa pokrýt rostoucí poptávku po elektřině, kterou žene vpřed umělá inteligence, elektrifikace dopravy a rozmach datových

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

EVROPA HLEDÁ
SOBĚSTAČNOST

center. Jako inspirativní příklad uvedl britskou labouristickou vládu, která se pro jaderné elektrárny rozhodla nikoli z ideologických důvodů, ale ze strategické logiky energetické bezpečnosti. Vyzval k věcné, nikoli ideologické diskusi o energetickém mixu, přičemž zdůraznil, že volba technologií zůstává na členských státech.

Z bruselského summitu tak vzešel jasný obrys nové průmyslové logiky EU: méně závislosti na externích dodavatelích bez ohledu na to, zda jde o fosilní paliva nebo čínské čisté technologie, více evropské výroby ve strategických sektorech a pragmatický přístup k energetickému mixu zahrnující jádro jako jeho nezbytnou součást.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

[FAQ](#)ENERGETIKA POD
TLAKEM KONFLIKTU

ENERGETIKA POD TLAKEM KONFLIKTU

Během tří týdnů od amerického a izraelského útoku na Írán situace i z pohledu energetického trhu včetně cen energií nečekaně prudce eskalovala. Válka probíhá v regionu s globálním energetickým významem. Po prvotních útocích na vojenské a vládní cíle se i sama energetická infrastruktura stává stále častějším terčem útoků, ať již na straně Íránu, tak na straně bohatých ropných a plynařských států, jimiž jsou v regionu zejména Spojené arabské emiráty, Saúdská Arábie, Katar nebo Kuvajt. Útoky spolu s blokadou strategického Hormuzského průlivu způsobily bezprecedentní otřes na světovém energetickém trhu s mnoha následky, a především s nejasným koncem. V době psaní tohoto textu se

vyústění i cíle války z pohledu jednotlivých aktérů jeví velmi nejasné. Situaci pečlivě sleduje mimo jiné Mezinárodní energetická agentura (IEA), která vydává na dané téma podrobné aktuální analýzy.

Jaká je aktuální situace na trhu s ropou a ropnými produkty ?

Pravidelný měsíční přehled IEA zaměřený na trh s ropou uvádí, že aktuální situace je nejhorším narušením dodávek ropy v historii. Na vině je v první řadě faktická blokáda lodní dopravy v Hormuzském průlivu, kterým před válkou procházelo denně přibližně 20 milionů barelů ropy a ropných produktů. Kapacita pro obcházení této trasy je značně omezená. V důsledku toho snížily země Perského zálivu celkovou produkci ropy o nejméně 10 milionů barelů denně. Předpokládá se, že globální dodávky ropy v březnu poklesnou o 8 milionů barelů denně, přičemž omezení na Blízkém východě budou částečně kompenzována vyšší produkcí zemí stojících mimo OPEC+, tedy Kazachstánu a Ruska. Konflikt má významný

dopad rovněž na globální trhy s rafinovanými ropnými produkty a zkapalněným ropným plynem (LPG), přičemž region je zcela klíčovým zdrojem středních destilátů, jako je nafta a letecké palivo. V roce 2025 vyváželi producenti z Perského zálivu rafinované produkty v objemu 3,3 milionu barelů denně a LPG v objemu 1,5 milionu barelů denně. V tomto případě mají navíc kromě problémů s dopravou v Hormuzském průlivu zásadní dopad útoky na infrastrukturu producentů. V důsledku toho již došlo k uzavření rafinérské kapacity s objemem více než 3 miliony barelů denně a další odstávky se dají očekávat.

Jaká je situace v oblasti LNG ?

Globální trhy se zemním plynem se postupně vyrovnávaly s následky šoku, způsobeného invazí Ruska na Ukrajinu v únoru 2022. Obecně se očekávalo, že vlna nových kapacit LNG do konce desetiletí změní dynamiku trhu. Ten se v prvních dvou měsících vyčerpal topnou sezónou na severní polokouli a nyní bude reagovat na šok v podobě probíhajícího konfliktu. Tak jako v případě ropy, ropných produktů a LPG došlo ke snížení tranzitu LNG

**ENERGETICKÁ
POLITIKA EU**

**ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ**

**EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI**

**PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU**

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

**ENERGETIKA POD
TLAKEM KONFLIKTU**

z Kataru a Spojených arabských emirátů o více než 300 milionů m³ denně, což působí ztrátu více než 2 miliard m³ plynu každý týden. Provoz ve zmíněném největším zkapalňovacím zařízení na světě v katarském Ras Laffánu byl sice již od prvních iránských útoků z 2. března 2026 preventivně přerušeno, přímý zásah dvou výrobních linek ale vyřadil až 17 % exportní kapacity s prognózou opravy na 3 až 5 let. To pocítí především ty evropské státy, které z tohoto zařízení LNG nejvíce odebírají, jako je Itálie či Belgie, z dalších zemí zejména Jižní Korea a Čína. Právě Katar přitom plánoval rozšířit zkapalňovací kapacitu do roku 2030 ze současných cca 77 mil. tun LNG ročně téměř na dvojnásobek (142 mil. tun ročně). Válka již nyní nutí zemi i její sousedy tyto prognózy korigovat, a to ještě nevíme, kdy a jak skončí. Plyn se tak nepochybně stane předmětem velkého boje mezi Evropou a Asíí, dnes dominantním odběratelem katarského plynu. Čína, Indie i další státy budou hledat nákupní možnosti tam, kde je dnes využívá Evropa.

Jak se mění poptávka po ropě a jak reagují členské státy IEA?

Očekává se, že rozsáhlé narušení dodávek spolu s masivním rušením letů na Blízkém východě omezí globální objem obchodu s ropou. V březnu a dubnu letošního roku by mělo ve srovnání s předchozími odhady dojít k poklesu o zhruba 1 milion barelů denně. Prognózy dále ovlivňují nejisté vyhlídky globální ekonomiky a rostoucí cena ropy. Na situaci reagovaly dne 11. března 2026 členské státy IEA, které se jednomyslně dohodly, že prostřednictvím nouzového uvolnění zásob zpřístupní na trh 400 milionů barelů ropy ze svých nouzových rezerv a napomohly tím vyřešení narušení dodávek způsobených válkou. V lednu letošního roku dosáhly celosvětové zásoby ropy hodnoty 8,21 miliard barelů, což je nejvyšší úroveň od února roku 2021. Zhruba polovina těchto zásob je ve skladech členských států OECD, za čehož 1,25 miliardy tvoří vládní zásoby pro nouzové účely a dalších zhruba 600 milionů barelů průmyslových zásob je drženo na základě vládních závazků.

Jaký dopad má konflikt na ceny energetických produktů?

Cena surové ropy v průběhu konfliktu prudce kolísá od strmého nárůstu na téměř 120 dolarů za barel ropy Brent po zahájení útoků na infrastrukturu a zablokování Hormuzského průlivu přes určitý pokles a opětovný nárůst po izraelském útoku na iránské těžební pole Jižní Pars a iránské odvetě na hodnotu 114 dolarů za barel, přičemž podle analytiků je tento růst strmější, než se očekávalo. Ještě výraznějším problémem je pro Evropu nárůst ceny zemního plynu. V době zpracování tohoto textu přesáhly ceny plynu v dlouhodobých smlouvách na hlavním obchodním hubu TTF v Nizozemsku na určitou dobu hladinu 70 eur za megawatthodinu oproti zhruba 30 eur před uzavřením Hormuzu. Odhady dalšího vývoje nejsou rozhodně optimistické. Problém není přitom zatím ani tak v dopadu na těžbu, ale ve schopnosti surovinu přepravit. Náklady na cestu tankerů se uzavřením průlivu pod Perským zálivem značně navýšily. Netřeba zdůrazňovat, že růst cen zejména ropy je požehnáním pro Rusko, kterému alespoň dočasně umožní uniknout dopadu vyčerpaného

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

[FAQ](#)

ENERGETIKA POD
TLAKEM KONFLIKTU

rozpočtu na situaci v zemi. Pro tuzemské spotřebitele je nejdůležitější, jak se v návaznosti na situaci na Blízkém východě mohou vyvíjet ceny plynu a elektřiny u nás. Aktuálně se válka promítala jen do spotových tarifů či tarifů odvozených od vývoje cen na burzách. V těchto případech budou zřejmě faktury již za příští měsíce reagovat na růst na spotovém trhu. Retailoví spotřebitelé s fixovanými cenami jsou zatím před přímým dopadem chráněni, a i nabízené ceny (podle údajů dodavatelů elektřiny na úrovni kolem 2400 Kč za MWh) nejsou ještě nijak dramatické. Vše ale záleží především na dalším vývoji konfliktu, který je doposud přes četná sebevědomá prohlášení některých aktérů velmi nejasný.

